

POLISH-UKRAINIAN FOUNDATION «THE INSTITUTE OF
INTERNATIONAL ACADEMIC AND SCIENTIFIC
COOPERATION»

THEOLOGICAL ACADEMY OF THE UNIVERSITY OF
CARDINAL STEFAN VYSHINSKY IN WARSAW

FUNDACJA ADD

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ

Збірник наукових есе учасників наукового стажування

Варшава, Республіка Польща

2022

Академічна доброчесність: виклики сучасності: збірник наукових есе учасників дистанційного етапу наукового стажування для освітян (Республіка Польща, Варшава, 27.06.2022 – 05.08.2022) / уклад. Ю. Главчева; Польсько-українська фундація «Інститут Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці»; Духовна Академія Університету Кардинала Стефана Вишинського; Фундація ADD. Варшава, 2022. 288 с.

Укладач: ГЛАВЧЕВА Ю. М., PhD, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

У збірнику викладено матеріали наукових есе учасників стажування, організованого Польсько-українською Фундацією – Інститут Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці спільно з Духовною Академією Університету Кардинала Стефана Вишинського у Варшаві та польською Фундацією ADD.

Метою стажування є ознайомлення із європейськими підходами щодо питання наукового плагіату і популяризація академічної доброчесності, а також підвищення кваліфікації освітян та поглиблення співпраці в академічній та науковій галузі між Україною та Польщею.

У збірнику розглядаються основні проблеми академічної доброчесності в навчальних та наукових роботах, що пов'язано з інтенсивною комп'ютеризацією та інформатизацією всіх аспектів людського життя.

Горбунцов В. В.,

д-р. мед. наук, професор,

директор Науково-дослідного інституту медико-біологічних проблем,

Дніпровський державний медичний університет

Онул Н. М.,

д-р. мед. наук, професор,

керівник ПТК «Науковець» Науково-дослідного інституту

медико-біологічних проблем

Дніпровський державний медичний університет

Кулікова Ф. Й.,

д-р. мед. наук, професор,

керівник ПТК «Радіолог» Науково-дослідного інституту

медико-біологічних проблем

Дніпровський державний медичний університет

**ДОСВІД ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЯМ АКАДЕМІЧНОЇ
ДОБРОЧЕСНОСТІ ПРИ ДИСТАНЦІЙНИХ ФОРМАХ ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ ЛІКАРІВ У
НАУКОВО-ДОСЛІДНОМУ ІНСТИТУТІ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНИХ
ПРОБЛЕМ ДНІПРОВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

В умовах глобальних викликів сучасності відбулися зміни усіх без винятку сфер життя, у тому числі освітнього простору. Однією з найбільш вагомих змін сучасної системи освіти стало активне впровадження інформаційних технологій у навчальний процес та перехід значної частки усіх видів навчання у віртуальний простір [1]. Завдання сучасної педагогіки:

- своєчасно дослідити ці нові процеси та пов'язані з ними можливості;
- розробити та впровадити нові технології, які б відповідали сучасним умовам

та вимогам;

– оцінити ризики, визначити проблеми, що можуть бути зумовлені використанням комп'ютерних технологій та мережі Інтернет.

Однією з таких проблем є дотримання вимог академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу, – адже в сучасних умовах швидкого та легкого доступу до грандіозних масивів інформації, інтеркомунікації та дистанційного характеру освітніх заходів, академічна доброчесність набуває безсумнівної значущості, може суттєво вплинути на довіру до формальної освіти та її якість [2]. Зважаючи на її впливовість, поширеність та темпи розвитку, ця проблема безумовно є надзвичайно актуальна.

Сектором підготовки кадрів та навчання Науково-дослідного інституту медико-біологічних проблем Дніпровського державного медичного університету (НДІ МБП ДДМУ) у сорока п'яти педагогічних колективах проводиться післядипломна освіта (спеціалізація та післядипломне підвищення кваліфікації) лікарів за тридцятьма лікарськими спеціальностями [3].

Протягом останніх років, – зважаючи на сучасні обставини, – усіма колективами НДІ МБП ДДМУ були засвоєні та впроваджені в освітній процес різноманітні сучасні методики дистанційного навчання. Аналіз застосування цих методик показав наявність як багатьох можливостей, так і певних загроз щодо порушення академічної доброчесності. Враховуючи вищезначене, своєчасне запобігання можливим випадкам порушення академічної доброчесності при дистанційному навчанні було визнано пріоритетним завданням формування якісного освітнього простору.

Аналіз джерел походження проблеми порушення академічної доброчесності у цілому та в освітньому процесі зокрема свідчить про визначальну роль як соціуму, так і індивідууму. Зважаючи на це, було б надто самовпевнено стверджувати про

можливість швидкого впливу на ці дві базові складові проблеми – навіть в окремих випадках чи обставинах.

Аналіз шляхів підвищення контролю за порушеннями академічної доброчесності також показав, що у нескінченній боротьбі між засобами контролю та можливостями їх подолання у цей час засоби контролю безумовно програють, або їх надмірне застосування суттєво обмежує можливості освітнього процесу, його результативність та, головне, – підвищує недовіру та зароджує конфлікт між учасниками навчального процесу.

Аналіз обставин та мотивів порушення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу показав, що порушення академічної доброчесності виникають виключно при формалізмі у визначенні результатів навчання, невідповідності об'єму завдань та реальних можливостей їх засвоєння, а також у наявності протиріч між учасниками освітнього процесу.

Аналіз методик, методів та засобів оцінки знань показав, що серед відомих методів контролю найменша загроза порушення академічної доброчесності існує при перевірці практичних навичок. Саме практичні навички є найбільш важливими для клінічної практики. Зважаючи на це, при перевірці знань лікарів усіх лікарських спеціальностей, за можливістю, було надано перевагу саме перевірці засвоєння практичних навичок.

У якості засобів перевірки теоретичних знань курсантів було обрано такі методики, які б мали найменший ризик порушення академічної доброчесності. Так, виникнення питань, що потребують негайної відповіді у процесі вирішення ситуаційних задач (та подібних засобів контролю) у режимі реального часу при безпосередньому спілкуванні з викладачем (або при роботі у групах) та негайного їх розв'язання показало наявність найменшого ризику щодо можливості порушення академічної доброчесності.

Такий підхід до запобігання порушенням академічної доброчесності виявився достатньо ефективним, доступним для впровадження і показав високу ефективність при післядипломному навчанні лікарів усіх лікарських спеціальностей у НДІ МБП ДДМУ.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Wordu H., Woryi J.H., Charley R.B. Global Influence of Information and Communication Technology (ICT) on Education amidst Covid-19 Pandemic. International Journal of Innovative Social & Science Education Research. 2021. July-Sept. Vol. 9, No 3. P. 72 – 79.
2. Chiang F.-K., Zhu D., Yu W. A systematic review of academic dishonesty in online learning environments. Journal of Computer Assister Learning. 2022. August. Vol. 38, Issue 4. P. 907 – 928. URL: <https://doi.org/10.1111/jcal.12656>.
3. Науково-дослідний інститут медико-біологічних проблем Дніпровського державного медичного університету. URL: <https://ndimbp.dmu.edu.ua/>.